

ارائه برنامه کاربردی مبتنی بر تلفن همراه برای خودمدیریتی سرطان روده بزرگ

چکیده

مقدمه: سرطان به عنوان علت اصلی مرگ و میر در دنیا محسوب می‌شود و سرطان روده بزرگ سومین سرطان شایع در جهان می‌باشد. امروزه پیشگیری و مدیریت بیماری‌های مزمن از قبیل سرطان روده بزرگ عاملی اساسی در مراقبت سلامت محسوب می‌گردد و به کارگیری روش‌های خودمدیریتی به منظور مدیریت بهتر درمان در این بیماران ضروری می‌باشد. سلامت همراه فراهم‌کننده فرصت‌های جدیدی جهت دسترسی آسان و جامع به خدمات درمانی و پزشکی برای بیماری‌های مزمن است. به همین دلیل توسعه برنامه کاربردی مبتنی بر تلفن همراه به منظور تسهیل خودمدیریتی بیماران مبتلا به سرطان روده بزرگ گامی مهم در جهت بهبود کیفیت زندگی بیماران می‌باشد. هدف از این پژوهش ایجاد برنامه کاربردی مبتنی بر تلفن همراه برای خودمدیریتی سرطان روده بزرگ بود.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع کاربردی- توسعه‌ای در سال ۹۹-۱۳۹۸ در دو مرحله انجام شد. مرحله اول بررسی نیازمندی‌های برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ (شامل محتوای آموزشی، عناصر داده‌ها و قابلیت‌ها) بود که نیازسنجی از بیماران، پزشکان و پرستاران انجام شد. در مرحله دوم با استفاده از داده‌های حاصل از تحلیل داده مرحله اول، نمونه‌ی اولیه برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ مبتنی بر سیستم‌عامل اندروید طراحی و سپس برنامه کاربردی با استفاده از پرسشنامه استاندارد ارزیابی کاربردپذیری کوئیز و آگاهی سنجی قبل و بعد از استفاده از برنامه کاربردی، توسط بیماران مبتلا به سرطان روده بزرگ مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش در قسمت شناسایی نیازهای آموزشی نشان داد که به جز نیاز به آموزش در زمینه خستگی، سایر نیازهای آموزشی ضروری قلمداد شدند. در قسمت عناصر داده ضروری، داده بالینی نسبت به داده دموگرافیک از دیدگاه بیماران، پزشکان و پرستاران ضروری‌تر تشخیص داده شد. از ۷۹ ویژگی و قابلیت برنامه کاربردی خودمدیریتی که از بیماران، پزشکان و پرستاران پرسیده شد ۳۹ ویژگی ضروری تشخیص داده شد. همچنین، ۶۹/۲ درصد بیماران شرکت‌کننده در مطالعه، طراحی برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ را مفید دانستند و ۶۴/۱ درصد از بیماران در مطالعه عنوان کرده‌اند پس از طراحی برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ از این برنامه استفاده خواهند کرد. در گام بعدی با استفاده از اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه‌ها، برنامه کاربردی در محیط اندروید استودیو با زبان جاوا طراحی شد و نهایتاً یافته‌های قسمت ارزیابی کاربردپذیری و آگاهی سنجی

بیماران نشان داد که کاربردپذیری برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ در سطح خوب ارزیابی شد و آگاهی بیماران پس از استفاده از برنامه کاربردی تغییری نکرد.

نتیجه‌گیری: حاصل این پژوهش طراحی، پیاده‌سازی و ارزیابی برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ مبتنی بر سیستم-عامل اندروید بود که در دسترس کاربران قرار گرفت. این برنامه کاربردی دارای امکاناتی شامل پروفایل بیمار، مدیریت دارو، مدیریت تغذیه و رژیم غذایی، مدیریت درد، سلامت روان، ترک سیگار و الکل، محتوای آموزشی، یادآور، ثبت سؤال و یادداشت می‌باشد. انتظار می‌رود که طراحی برنامه کاربردی خودمدیریتی سرطان روده بزرگ برای به منظور اصلاح سبک زندگی، بهبود آگاهی، خودمدیریتی و تسهیل دسترسی به اطلاعات مورد نیاز بدون نیاز به اینترنت و هرگونه محدودیت زمانی و مکانی در نهایت منجر به بهبود کیفیت زندگی و سلامت بیماران گردد.

کلیدواژه‌ها: خودمدیریتی، سرطان روده بزرگ، نیازسنجی، سلامت همراه